

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/336/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

325/2015. számú (IX. 24.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2015. július 3-án előterjesztett **panaszát** a 2015. szeptember 24-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a P. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos beadványát 2015. július 3-án, elektronikus úton terjesztette elő, a vele szemben 2015. június 30-án fogantató rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy Dr. H. P. egy, a nagy nyilvánosságnak és a sajtónak előre meghirdetett flashmob keretén belül, 2015. június 30-án bármiféle sérülés és nyom nélkül eltávolítható feliratot helyezett el a Kormány által „Nemzeti Konzultációként” közzétett óriásplakáton a „Te munkádra is szükség van ahhoz, hogy O. V. öt gyermeke a saját lábára állhasson” szöveggel. A flashmob keretén belül dr. H. P. és a villámcsődületre érkezők mintegy 4, 5 perc időtartamig népdalokat énekeltek a sajtó jelenlétében. A panaszos az eseményről fotókat és filmfelvételt készített, más egyéb tevékenységet az eseményen nem végzett. A flashmobot követően a résztvevőkkel és a sajtó munkatársaival együtt távozott a Belváros irányába, amikor a flashmob helyszínétől kb. 100 méterre rendőr állította meg a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

társaságot, aki begyűjtötte az összes ott tartózkodó személyi igazolványát, beleértve a sajtó egyik munkatársáét is. A panaszostól nem vették el ott az igazolványát, ám amikor az egyik, ugyancsak nézőként az eseményen tartózkodó ismerőse felhívta telefonon, hogy éppen az óriásplakátnál áll és a rendőrök tőle is begyűjtötték a személyi igazolványát, valamint kérte, hogy a panaszos menjen oda, így visszament az óriásplakáthoz, ahol a személyi igazolványát is elkérte tőle az ott intézkedő rendőr – elmondása szerint – igazoltatás céljából. Ott volt akkor már két további ismerőse is, akik a flashmob után érkeztek az esemény helyszínére, ennek ellenére tőlük is elkérte a rendőr a személyi igazolványaikat. Mintegy két órán keresztül kellett az utcán, az óriásplakát előtt, a szolgálati gépkocsinál várakozniuk. A panaszos többszöri kérdésére, hogy milyen eljárás folyik vele szemben, folyamatosan azt a választ kapta, hogy igazoltatás történik és a türelmét kéri. Nem említette a szolgálatban lévő két rendőr, hogy akár bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja állna fenn vele szemben. Két óra múlva mégis rendőrségi előállítás időtartamáról kapott igazolást. Az igazolás kiállításakor jelezte az eljáró rendőrnek és a Szolgálatvezetőnek, hogy az eljárásban szemben panaszt kíván tenni. A panaszos ezen a ponton hivatkozott a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. §-ában foglalt rendelkezésekre.

A panaszos elmondta, hogy a rendőrségi felszólításra a személyazonosságát hitelt érdemlően igazolta, bűncselekmény elkövetésével nem volt gyanúsítható és nem is gyanúsították, mivel az eseményen végig csak fényképeket és filmfelvételt készített. Az esemény megszervezését és kivitelezését dr. H. P. vállalta magára, kiemelve olyan plakátot helyezett el az amúgy már odaérkezésükkor sérült óriásplakáton, amely további sérülés nélkül eltávolítható, azaz károkozás miatti szabálysértés esete sem állt fenn, amelyről a plakát eltávolítása után rendőrség munkatársa is meggyőződött és amelyről fényképeket is készített. A helyszínen szolgálatot teljesítő járőr nem közölte sem a panaszossal, sem a többi, személyi szabadságában korlátozott személlyel bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúját, csak azt, hogy várjanak egy rövid ideig, mert a felettesei „kivizsgálják az ügyet”. A panaszos véleménye szerint vele kapcsolatban az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak egyike sem merült fel, mégis a rendőrség két órán keresztül korlátozta személyi szabadságában. Annak ellenére, hogy vele szemben eljáró járőr azt állította, hogy igazoltatás céljából tartják maguknál a személyi igazolványát, végül mégis rendőrségi előállításról állított ki igazolást, de akkor sem nevezve meg, hogy mi volt az előállítás oka és a kétórás várakozás után a helyszínre érkező Szolgálatvezető sem tette ezt meg.

2) A panaszos mellékelte az előállítás időtartamáról szóló igazolást, amelyet a rendőrség számára az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján állított ki és adott át a panaszosnak. A dokumentum szerint a panaszos személyi szabadságát a rendőrség 2015. június 30-án 19 óra 5 perctől 21 óra 5 percig korlátozta P-ett, A. utcánál, az ott parkoló szolgálati gépkocsinál.

A személyi szabadság korlátozásának időtartama alatt a panaszos aláírásával hitelesítetten úgy nyilatkozott, hogy sérülése nem keletkezett, azonban panasszal él.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a P. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A P. Rendőrkapitányság vezetőjének helyettese 2015. július 23-án kelt átiratában a sérelmezett rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

2015. június 30-án, 19 óra körüli időben a Megyei Rendőr-főkapitányság P. A. S. út 7-9. szám alatti rendőrségi objektum objektumőrségének tagja egy, a rendőrségi objektumot érintő folyamatban lévő jogsértés – plakát-rongálás – elkövetése miatt kért rendőri intézkedést. A P. A. S. út 7-9. szám alatti lévő rendőrségi objektumhoz a P. Rendőrkapitányság területileg illetékes U. Rendőrőrsnek Örködő 92 hívónevű járőre, valamint az érintettek számára (13 fő) tekintettel a Gy. Rendőrőrs Örködő 72 hívónevű járőre (2-2 fővel) érkezett.

A helyszínre kiérkező Örködő 92 észlelte, hogy a Megyei Rendőr-főkapitányság objektumának kerítésére felszerelt – így jogilag a rendőrségi objektum területén található – hirdetőtáblát megrongálták oly módon, hogy arra az elkövetők egy másik plakátot ragasztottak. Látták továbbá, hogy a rendőrségi objektum kerítésén lévő óriásplakát előtt hat személy tartózkodik, míg további hét személy – közöttük a panaszos – a helyszínről gyalogosan a belváros irányába tart. A gyalogosan távozó személyek elkövetői-csoporthoz tartozását, a jogsértést észlelő és bejelentést tevő objektumőr is megerősítette.

A P. Rendőrkapitányság járőrei a panaszost a P. A. S. út – M. út kereszteződésében az Rtv. 13. §-ban meghatározott intézkedési kötelezettség alapján vonták rendőri intézkedés alá.

Tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben bűncselekmény – szándékos rongálás – elkövetésének gyanúja merült fel, ezért a járőrök a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján – személyi adatainak megállapítása érdekében igazoltatták, majd az Rtv. 29. § (6) bekezdés alapján ruházatának átvizsgálására került sor. Tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben bűncselekmény – szándékos rongálás – elkövetésének a gyanúja merült fel, ezért a járőrök az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján a panaszost az A. S. út 7-9. szám alatt található rendőri objektumhoz előállították.

Figyelemmel az Rtv. 2. § (1) bekezdésében, valamint az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt jogalkotói elvárásra, továbbá a rendőri intézkedés helyszínének és a rendőrségi objektum egybeesésének specializációjára, a rendőrök a panaszos és társainak objektumba történő bekísérését nem tartották indokoltnak.

A parancsnok-helyettes álláspontja szerint a panaszos a Megyei Rendőr-főkapitányság P. A. S. út 7-9. szám alatti rendőrségi objektum elé történő előállításával – személyi szabadságának korlátozásával – a panaszos előállítása jogi értelemben is megvalósult.

Az előállítás célja a panaszossal szembeni a további megalapozott intézkedéshez szükséges azon lényegi kérdés tisztázása, hogy a panaszos a plakátragasztási tevékenysége alapján jogsértés (rongálás) megállapítható-e, amennyiben igen, úgy a jogsértés mely alakzatban (bűncselekményi vagy szabálysértési) valósult-e meg. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések és általános jellegű ügyészi állásfoglalások alapján az elhatárolás alapja a károkozás ténye, illetve annak értéke. Amennyiben a ráragasztott plakát az eredeti hirdetés állagsérelmével távolítható csak el és az eredeti hirdetés rongálódásának értéke 50. 000 Forintnál nagyobb, akkor bűncselekmény, ha kisebb, akkor szabálysértés elkövetése állapítható meg.

Amennyiben viszont a „ragasztás” az eredeti hirdetés állagsérelme nélkül eltávolítható, akkor a jogsértés elkövetése nem állapítható meg.

Az előállítás ideje alatt a résztvevők meghallgatása során a rendezvénnyel kapcsolatban, a bejelentési kötelezettség elmaradására vonatkozó jogsértés gyanúja jutott a járőrök tudomására. A járőr feladata a rongálási kérdésen túl, a rendezvény jellegének – bejelentési kötelezettség fennállása vagy fenn nem állása kérdésének – tisztásával egészült ki.

A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (továbbiakban: Gyjtv.) 6. §-a alapján bármely közterületen tartandó rendezvényt a rendezvény szervezőjének az illetékes rendőrkapitányság részére be kell jelenteni. Amennyiben a rendezvény szervezője ezen bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 189. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző gyülekezési joggal visszaélés szabálysértését követi el.

Az Alkotmánybíróság azonban a 75/2008. (V. 29.) határozatában a gyülekezési törvényben nevesített bejelentési kötelezettséghez kötött gyülekezésen túl deklarálja a hirtelen hírteszteléshez kötött, spontán gyűlések ún. flashmobok bejelentési kötelezettsége alóli mentességet. Az Alkotmánybíróság szerint: *„A valóban spontán gyűlések nem előre eltervezett és megszervezett módon jönnek létre, hanem több személy egymástól többé-kevésbé független cselekvése eredményeként. Ettől némiképp eltérőek azok az olykor művészi, máskor inkább politikai célú megmozdulások, amelyeken a résztvevők gyors információcserét követően rövid időre összegyűlnek és figyelemfelkeltő, meghökkentő megjelenésükkel hívják fel a figyelmet magukra és az így megjelenített gondolatokra (flashmob vagy villámcsődület).”* Ezen rendezvények bejelentési kötelezettség alá tartozásával pont a spontaneitásukban és a gyorsaságukban rejlő erő, valamint ezen gyűlések figyelemfelkeltő és meghökkentő jellege veszne el.

A rendezvény jellegét illetően a rendőri intézkedés alá vont személyek elmondása között alapvető ellentmondás mutatkozott. A panaszos a rendezvény flashmob jellegéről, míg mások a rendezvény szervezett, előre eltervezettségéről adtak tájékoztatást.

A járőrök a beszerzett adatokról a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Tevékenység-irányítási Központját (továbbiakban: TIK) tájékoztatták és a rendezvény jellegének tisztázása végett, annak Gyjtv. hatálya alá tartozását – azaz bejelentési kötelezettség fennállását – megalapozó vagy kizáró háttér információ beszerzését kérték.

A rendőri intézkedés célja egy jogsértés elkövetőinek felelősségre vonásához szükséges elsődleges rendőri intézkedések megtételével a felelősségre vonás lehetőségének a megteremtése, továbbá a jogsértés bizonyításához szükséges személyi és tárgyi bizonyítási eszközök beszerzése volt.

A panaszos előállításának a foganatosításához az Rtv. 33. § (2) bekezdése biztosított jogalapot, majd az elhatárolási kérdések tisztázása, valamint a gyülekezési joggal való visszaélés szabálysértésének elkövetése tekintetében a fenti jogalap az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjával egészült ki.

A panaszos személyi szabadságának korlátozására 2015. június 30-án 19 óra 5 perctől 21 óra 5 percig, kettő óra időtartamban került sor.

A parancsnok-helyettes álláspontja szerint a korlátozás a szükséges időtartamának megítéléshez figyelembe kell venni a P. Rendőrkapitányság járőrei által egyidejűleg foganatosított valamennyi rendőri intézkedés időigényét, vagyis azt, hogy a járőrök nem csupán a panaszossal, hanem további 12 fővel szemben foganatosítottak effektív rendőri intézkedést.

A P. Rendőrkapitányság járőrei (2 fő) egyidejűleg 13 személy igazoltatását, átvizsgálását és meghallgatását végezték. Az elsődleges megállapításnak megfelelően – mivel a rendőri intézkedés alá vont személyekkel szemben – bűncselekmény (szándékos rongálás) elkövetésének gyanúja merült fel, ezért a járőr a 13 fő személyi szabadságának korlátozása – előállítása – felől döntött. A helyszínen a járőrök elvégezték a 13 fő igazoltatását és átvizsgálását, majd a rendőri intézkedés alá vont személyek meghallgatása során, a rongálás mellett információ merült fel arra vonatkozóan, hogy a személyek az adott helyszínen véleménynyilvánítási célzattal jelentek meg, azaz gyülekezési jog gyakorlása keretében egy rendezvény megtartására került sor. A járőr feladata ekkor a rendezvény jellegének tisztásával bővült ki.

A járőrök a hirdetőplakátra ragasztott plakát eltávolítását, és így az eltávolítással okozott eshetőleg állagsérelem tényének megállapítását megelőzően a TIK útján, a bizonyítás kérdésköréhez tartozó állapot rögzítése végett a P. Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Helyszínelő Alosztály szemlebizottságának a helyszínre küldését kérte. A szemlebizottság – a szolgálati feladatok prioritási sorrendje alapján – 2015. június 30-án 21 órakor érkezett a helyszínre. A rongálás technikai úton (fényképfelvételeken) történő rögzítését követően a panaszos társaival együtt az általuk felragasztott plakátot a hirdetőabláról eltávolította, majd az eltávolítást követően az eredeti hirdetés, annak állapota szintén rögzítésre került. Tekintettel arra, hogy az eltávolítással az eredeti hirdetésben állagsérelem nem következett be, így a hatályos jogi szabályozás és ügyészi állásfoglalás alapján jogsértés elkövetése nem volt megállapítható, ezért a panaszossal szembeni kényszerintézkedés azonnali hatállyal – 2015. június 30-án 21 óra 5 perckor – véget ért.

Az előállítás ideje alatt a rendezvény bejelentési kötelezettség alá tartozása, illetve nem tartozása kérdésében, mivel a szervezetségre vonatkozó háttéranyag az előállítás szükségesnek ítélt ideje – a panaszossal és társaival szemben tényleges és folyamatos rendőri intézkedések foganatosításához szükséges időtartam – alatt nem volt beszerezhető, ezért a járőrök elfogadva a panaszos „flashmob” megvalósulására vonatkozó állítását, szabálysértési eljárást nem kezdeményeztek. Azonban a rendőri intézkedést követően a fenti rendezvény előre eltervelt, szervezett jellege bizonyítást nyert, a szervező személye pedig beazonosításra került, ezért a szervezőkkel (panaszossal) szemben a Szabs. tv. 189. § (1) bekezdés a) pontja alapján gyülekezési joggal való visszaélés szabálysértésének elkövetése okán feljelentés megtételére került sor. A szabálysértési eljárását a P. Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya – mint elsőfokú szabálysértési hatóság – folytatja le.

A járőrök a helyszíntre érkezést követően a panaszost az Rtv. 20. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően – nevükről, jelvéyszámukról, a rendőri intézkedés tényéről és céljáról – tájékoztatták. A panaszos a rendőri intézkedés okáról, arról, hogy a Megyei Rendőr-főkapitányság P. A. S. út 7-9. számú rendőrségi objektumának kerítésének elhelyezett hirdetés megrongálásával a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 371. § (1) bekezdésébe ütköző rongálás vétség elkövetésével gyanúsítható tájékoztatást kapott. Ezt követően a panaszost szóban tájékoztatták, az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján fogatosított igazoltatásáról, az Rtv. 29. § (6) bekezdés alapján fogatosított átvizsgálásáról, valamint az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján fogatosított előállításának okáról és jogalapjáról. A panaszost továbbá arról is tájékoztatták, hogy a járőrnek az elkövetett rongálás – a bűncselekmény vagy szabálysértési alakzat megvalósulása – tekintetében a helyszínen döntést kell hozni. A járőr a panaszossal ismertette továbbá az elhatárolás kárérték alapú determinációját, illetve a jogsértés megvalósulását kizáró körülményről (állagsérelem hiánya) is adott tájékoztatást.

A panaszos közölte, hogy álláspontja szerint az általuk elhelyezett plakát az eredeti plakátban rongálódást nem okozott, a ráragasztott felirat állagsérelem nélkül eltávolítható.

A járőr tájékoztatást adott arra vonatkozóan is, hogy a rongálás technikai úton történő rögzítéséig a ráragasztás nem szüntethető meg, illetve csak ezt követően nyílik lehetőség az elkövetett cselekmény jogi minősítésére. A panaszos és társai tájékoztatást kaptak arról is, hogy a járőr a P. Rendőrkapitányság Büntügyi Osztály Helyszínelő Alosztály szemlebizottságának helyszínre küldésére intézkedett.

A rendőri intézkedés alá vont személy meghallgatása során a rendezvénnyel kapcsolatban történt eshetőleges jogsértés jutott a rendőr tudomására, mivel a rendőri intézkedés alá vont egyik személy elmondta, hogy a rendezvényt a Dr. H. P. a Facebookon szervezte és a rendezvényre a sajtó munkatársai is meghívást kaptak.

A járőr a panaszost és társait a rendezvény bejelentési kötelezettség alá tartozása, illetve nem tartozása tekintetében történő döntéshozatal szükségességéről is tájékoztatta, azonban a döntéshozatal mibenlétére – a szervezés tényét bizonyító háttéranyag beszerzésére – vonatkozó érdemi tájékoztatást – tekintettel arra, hogy ezirányú tájékoztatási kötelezettség nem terhelte – nem adott.

A járőr a kényszerintézkedés okának megszűnését követően az Rtv. 33. § (4) bekezdésében szereplő törvényi kötelezettségét teljesítette, és a rendőri intézkedés alá vont 13 fő részére az előállítás időtartamáról írásbeli igazolást állított ki.

A panaszos a törvény szerinti panaszlehetőségekről, valamint annak előterjesztésére nyitva álló törvényi határidőről szóban és írásban is kapott tájékoztatást.

A panaszos visszatartására nem az „óriásplakát”, hanem a Megyei Rendőr-főkapitányság P. A. S. út 7-9. számú rendőri objektuma előtt került sor. Az Rtv. 2. § (1) bekezdésébe, valamint az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdéseibe foglalt jogalkotói elvárásra, továbbá a rendőri intézkedés helyszínének és a rendőri objektum egybeesésének specializációjára figyelemmel, a járőrök a panaszos és társainak objektumba történő bekísérését nem tartották szükségesnek. A panaszos

a személyi szabadságának a korlátozása alatt nem váratott, hanem effektív és folyamatos rendőri intézkedés alanya volt.

Tekintettel az Rtv. 33. § (3) bekezdésére az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés megkezdésétől – azaz a panaszos rendőri megszólításától – kell számítani, így az előállítás két óra időtartamban történő megvalósulás szükségességének kizárólag a panaszos személyére leszűkített vizsgálata nem ad reális képet a helyszínen fogantatott rendőri intézkedésekről, illetőleg azok fogantatásának tényleges időigényéről.

A parancsnok-helyettes álláspontja szerint a korlátozás szükséges időtartamának megítélése során figyelembe kell venni a P. Rendőrkapitányság járőrei által egyidejűleg fogantatott valamennyi rendőri intézkedés időigényét, vagyis azt, hogy a járőrök nem csupán a panaszossal, hanem további 12 fővel szemben fogantatottak effektív rendőri intézkedést.

A P. Rendőrkapitányság járőrei egyidejűleg 13 személy igazoltatását, átvizsgálását és meghallgatását végezték. Az elsődleges megállapításnak megfelelően – mivel a rendőri intézkedés alá vont személyekkel szemben – bűncselekmény (szándékos rongálás) elkövetésének gyanúja merült fel, ezért a járőr a 13 fő személyi szabadságának korlátozása – előállítása – felől döntött.

A helyszínen a járőrök elvégezték a 13 fő igazoltatását és átvizsgálását, majd a rendőri intézkedés alá vont személyek meghallgatása során a rongálás mellett információ merült fel arra vonatkozóan, hogy a személyek a megjelenésükkel tiltakozni kívántak, azaz egy rendezvény megtartására került sor. A járőr feladata ekkor kibővült a rendezvény jellegének tisztázásával.

A járőrök a hirdetőplakátra ragasztott plakát eltávolítását, és így az eltávolítással okozott eshetőleg állagsérelem tényének megállapítását megelőzően a TIK útján, a bizonyítás kérdésköréhez tartozó állapot rögzítése érdekében a P. Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Helyszínelő Alosztály szemlebizottságának helyszínre küldését kérte.

A szemlebizottság – a szolgálati feladatok prioritási sorrendje alapján – 2015. június 30-án, 21 órakor érkezett a helyszínre. A rongálás technikai úton (fényképfelvételeken) történő rögzítését követően a panaszos társaival együtt az általuk felragasztott plakátot a hirdetőabláról eltávolította. Az eltávolítást követően az eredeti hirdetés, annak állapota technikai úton szintén rögzítésre került.

Tekintettel arra, hogy az eltávolítással az eredeti hirdetésben állagsérelem nem következett be, így a hatályos jogi szabály és az ügyészi állásfoglalás alapján jogsértés elkövetése nem volt megállapítható, ezért a panaszossal szembeni kényszerintézkedés azonnali hatállyal – 2015. június 30-án 21 óra 5 perckor – megszüntetésre került.

Az előállítás ideje alatt a rendezvény bejelentési kötelezettség alá tartozása, illetve nem tartozása kérdésében, mivel a szervezetségre vonatkozó háttéranyag az előállítás szükségesnek ítélt ideje – a panaszossal és társaival szemben tényleges és folyamatos rendőri intézkedések fogantatásához szükséges időtartam – alatt nem volt beszerezhető, ezért a járőrök, elfogadva a panaszos „flashmob” megvalósulására vonatkozó állítását, szabálysértési eljárást nem kezdeményeztek.

A rendőri intézkedés ideje alatt nem a panaszos, hanem a rendezvényt koordináló dr. H. P. F. volt az, aki folyamatosan a rendőri intézkedés okán történő panasztételi szándékáról az intézkedő rendőröket tájékoztatta. Dr. H. P. F. a rendőri intézkedés során több alkalommal kijelentette, hogy a rendőri intézkedéssel szemben – mivel az álláspontja szerint nem volt jogszerű – ő és a vele együtt visszatartott valamennyi személy panasszal fog élni és kártérítési igényt fog bejelenteni.

A panaszos nevében a törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről szóló tájékoztatásadást követően dr. H. P. F. úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedés alá vont valamennyi személy panaszával a Testülethez kíván fordulni. A panaszos a rendőri intézkedéssel szembeni konkrét panaszát, annak mibenlétét nem fogalmazta meg, és nem jelölte meg továbbá, hogy a vele szemben foganatosított mely rendőri intézkedéssel szemben kíván panaszt tenni, csupán a részére az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján kiállított igazoláson a „személyi szabadság korlátozásának időtartama alatt panasszal éltem” formában nyilatkozott.

Tekintettel a helyszínen kinyilvánított azon akaratára, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján panaszával a Testülethez kíván fordulni, azonban a panasz mibenlétére vonatkozó semmiféle tájékoztatást nem adott, továbbá panaszának a Testülethez történő továbbítását sem kérte, ezért közigazgatási hatósági eljárás megindítására nem került sor.

A parancsnok-helyettes álláspontja szerint az eljárás tárgyát képező esetben a P. Rendőrkapitányság beosztottjai a rendelkezésre álló jogszabályi kereteken belül, a törvényi előírásokat betartva a panaszossal szemben diszkriminációtól mentes, jogszerű, szakszerű, törvényes és arányos rendőri intézkedést foganatosítottak.

2) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben 2015. június 30-án 19 óra 5 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 29. § (6) bekezdés szerint átvizsgálását és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint előállítást hajtottak végre. A személyi szabadság korlátozásának a helye P., A. S. út 7-9. szám. Az intézkedés során a panaszossal szemben nem alkalmaztak kényszerítő eszközt.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint B. Cs. r. ftörm. jelenti, hogy 2015. június 30-án, 19 óra 5 perckor a Szolgálatirányító Parancsnok utasítására jelent meg P-ett, az A. S. utca 7-9. szám alatti helyen mivel ott az egyik Nemzeti Konzultációs plakátra több személy felragasztott egy nagyobb papírlapot. A helyszínen megjelenve a rendőr megállapította, hogy a bejelentés valós, hiszen a panaszos és társai az egyik Nemzeti Konzultációs plakátra felragasztottak egy, az óriás plakátnál kisebb lapot, amelyen a „TE MUNKÁDRA IS SZÜKSÉG VAN, HOGY O. V. MIND AZ ÖT GYERMEKE A SAJÁT LÁBÁRA ÁLHASSON” felirat volt olvasható. A járőr a történetet jelentette a Megyei Rendőr-főkapitányság TIK Ügyeletvezetőjének, valamint a HALO Csoportvezetőjének. A panaszost és társait bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt a helyszínen visszatartotta az eljárás letisztázása céljából és a parancsnoki állásfoglalás idejére. Ezt követően a Megyei Rendőr-főkapitányság TIK Ügyeletvezetőjével, valamint a HALO Csoportvezetőjével történt egyeztetést követően tájékoztatták a rendőrt arról, hogy a fenti cselekmény nem képezi jogsértés tárgyát, ezért a Szolgálatirányító Parancsnokkal történt egyeztetést követően a panaszost és társait szabadon bocsátotta. Az intézkedésről részletes összefoglaló jelentés készült ugyanezen az ügyszámon.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint az előállítás idejéről szóló igazolást és az előállítás okáról szóló tájékoztatót a panaszosnak a rendőrség kiadta.

Az előállítás oka 2015. június 30-án 21 óra 5 perckor szűnt meg, ekkor a panaszost szabadon bocsátották.

3) Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint végrehajtott igazoltatást, az Rtv. 29. § (6) bekezdés szerinti átvizsgálását és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítását jogszerűnek és szakszerűnek találta. Ezen kívül a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedések megfeleltek az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányossági követelményeknek, így a parancsnok az intézkedéseket egyben arányosnak is találta.

4) Sz. J. r. ftörm. és B. Cs. r. ftörm. 2015. június 30-án kelt jelentésében, a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat jelentette.

A fenti napon szolgálatuk teljesítése során, 19 óra 5 perckor a F. 51/2-es Szolgálatparancsnok utasítására jelentek meg P., A. utca 7-9. szám alatt található rendőrségi objektum előtt, mivel a fenti objektum őrség jelezte, hogy a fenti helyszínen „plakátragasztás” van folyamatban.

A fenti helyszínre kiérkezve észlelték a rendőrök, hogy a rendőrségi objektum kerítésére felszerelt hirdetőtáblára egy másik (nem az eredeti plakát) „plakát” lett felragasztva, a hirdetőtábla előtt hat személy tartózkodik. Ezen helyszínről további hét személy gyalogosan tartott a Belváros irányába; a hirdetőtáblától kb. 150-200 méterre voltak már.

Ezt észlelve B. Cs. r. ftörm., valamint Sz. E. r. hallgató a szolgálati gépkocsiból kiszállt, majd Sz. J. r. ftörm. a szolgálati gépkocsijával a távozó hét fő után ment. Sz. J. r. ftörm. a rendőrségi objektumhoz érve felvette a kapcsolatot M. K. r. őrm-t (mivel hét fő távozott el a helyszínről és a szolgálati gépkocsiban egyedül tartózkodott a kollégái kiszállását követően), majd ezt követően vonták intézkedés alá P., A. út – M. út kereszteződésében a fenti helyszínről eltávozó hét főt, nevezetesen: Dr. H. P. F-t, Gyk. O. T-t, I. J-t, S. M-t, B. S. J-t, O. E-t, Gyk. O. S. E-t. Ezzel egy időben a kollégái a hirdetőtábla előtt igazoltatták R. M. K-t, B. B-t, A. R-t, R. A-t, L. K. E-t és a panaszost.

Az igazoltatás során Dr. H. P. F. elmondta, hogy több ismerősével „demonstrálást” szervezett, amelynek során megjelentek P., A. úton lévő hirdetőtáblánál, amelyek a Kormány hirdetése olvasható, majd ezt követően egy a saját szövegüket tartalmazó „plakátot” ragasztottak a hirdetésre. Dr. H. P. F. elmondta, hogy az általuk felragasztott plakát megítélése szerint nem okozott rongálódást az eredetileg meglévő (eltakart) plakáton. Dr. H. P. F. azon rendőri kérdésre nem válaszolt, hogy a plakátot kivel ragasztotta fel. Dr. H. P. F. elmondta, hogy a Kormány által a plakátra írtak ellen tiltakoznak és emiatt ragasztották fel az ő plakátjukat. Dr. H. P. F. mást nem kívánt elmondani.

A hirdetőtábla előtt tartózkodó B. Cs. r. ftörm. meghallgatta R. A-t, aki elmondta, hogy a panaszos a Facebookon szervezte a fenti eseményt, 2015. június 30-án, 19 órai kezdettel. Azt is elmondta, hogy az általuk hozott plakátot ő és Dr. H. P. F. ragasztotta fel a Kormány hirdetésére. Azt is elmondta, hogy a panaszos fényképezte le a helyszínen a fenti cselekményeket azzal a szándékkal, hogy ezt követően feltegyék azt az internetre. R. A.

közölte továbbá, hogy a fenti időpontra (19 órára) a sajtó munkatársait is „meghívták” a helyszínre. Más nem kívánt elmondani.

A fenti igazoltatott személyek közül más nem kívánt elmondani semmit. Gyk. O. T., I. J-sal, míg Gyk. O. S. E., O. E. nagykorú hozzátartozóikkal voltak jelen a fenti cselekmények során.

A Kormány által kihelyezett hirdetésben az alábbi szöveg olvasható: „Ha Magyarországra jössz, tiszteletben kell tartanod a kultúránkat.” Dr. H. P. F. és R. A által felragasztott plakáton pedig az alábbi szöveg volt olvasható: „A te munkádra is szükség van, hogy O. V. mind az öt gyermeke a saját lábára állhasson!”.

A fenti intézkedés során M. K. r. őrm. elmondta, hogy az objektum őrzési feladata során észlelte, hogy egy nagyobb társaság halad el az objektum előtt és a személyek egy plakátot visznek a kezükben. Ezt követően ment az objektum elé, majd észlelte, hogy a személyek megállnak egy hirdetőtábla előtt (azt nem látta, hogy melyik tábla előtt), majd a náluk lévő plakátot ragasztani kezdik a hirdetőtáblára. A rendőr a cselekményt észlelve azonnal jelentette a történeteket a Szolgálatparancsnoknak, aki ezt követően irányította a rendőröket a helyszínre.

A fenti intézkedés kezdetén nem volt megállapítható, hogy az eredeti (Kormány általi) hirdetésben keletkezett-e rongálódás a fenti személyek által felragasztott plakát miatt, így a személyeket annak tisztázása idejére a helyszínen visszatartották bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt. (Külön rendőri jelentés készült a személyi szabadság korlátozásáról a fenti ügyszám alatt.) Ezt követően Sz. J. r. ftörm. a fenti cselekményt jelentette az Ügyeletvezetőnek, a Szolgálatparancsnoknak, valamint a Sz. 51/3-as hívónevű Csoportvezetőnek (bűnügyi parancsnok).

A fent leírtak után, 21 óra körüli időben a helyszínre érkezett a HALO nyomozója, valamint technikusa (szemlebizottság), akik fényképfelvételt készítettek a fenti plakát ragasztásról, majd ezt követően Dr. H. P. F., a panaszos, R. A. eltávolította az általuk felragasztott plakátot. Az eltávolítást követően a Sz. 51/5-ös hívónevű technikus fényképfelvételt készített a Kormány által kihelyezett hirdetésről, azonban azon rongálódás nem volt látható. (Az eredeti plakát a cselekmény során nem sérült meg.)

A fenti cselekményt követően a személyeket az Ügyeletvezető, valamint a Szolgálatparancsnok utasítására szabadon bocsátották. (Dr. H. P. F. az általuk felragasztott plakátot, annak eltávolítását követően elvitte a helyszínről.)

Sz. J. r. ftörm. meg kívánja jegyezni, hogy az intézkedés során Dr. H. P. F. több alkalommal kijelentette, hogy a fenti rendőri intézkedés ellen panasszal fog élni, mivel az nem volt jogszerű és kártérítést fog kérni és vele együtt az összes többi visszatartott személy is.

A fent leírtakat Sz. J. r. ftörm. jelentette az ügyeletvezetőnek, majd elhagyta a helyszínt.

Az intézkedésnél jelen volt M. K. r. ftörm. és Sz. E. r. hallgató is.

5) A rendőrség mellékelte Dr. H. P. F. szemben, 2015. július 7-én megtett szabálysértési feljelentést.

A dokumentum szerint Dr. H. P. F. ellen a Gyjtv. 6. §-ába ütköző és a Szabs. tv. 189. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő cselekmény gyanúja miatt tettek szabálysértési feljelentést.

Tekintettel arra, hogy a feljelentés alapjául szolgáló esemény ismertetésének első fele új, érdemi információt tartalmaz, így a Testület jelen pont alatt az eddig még nem ismertetett, releváns információkat közli.

A helyszínen a demonstrálók egyike előadta, hogy Dr. H. P. F. a Facebookon szervezte a fenti eseményt, 2015. június 30-án, 19 órai kezdettel, továbbá, hogy a sajtó munkatársait is meghívta a szervező az eseményre. A Facebook közösségi oldalról megállapították, hogy ott Dr. H. P. F. már 2015. június 29-én meghirdette az eseményt és felhívást intézett mindenkihez, hogy jöjjön el a demonstrációra. A felhívást úgy „írta alá”, mint az akció kezdeményezője és szervezője. A felhívásban azt is közzétette, hogy a sajtót értesítette a demonstrációról. (Az alezredes csatolta a Facebook-ról kinyomtatott érdemi anyagokat a jelentéshez.)

Dr. H. P. F. a demonstráció megtartását a P. Rendőrkapitányságon egyáltalán nem jelentette be. A demonstráció az alezredes megítélése szerint nem volt spontán, hiszen a demonstrációt a megelőző napon, reggel 8 órakor már a közösségi oldalon Dr. H. P. F. meghirdette, mint szervező. Ún. villámcsődületről ugyanezen okból szintén nem beszélhetünk. A spontán gyűlésektől megkülönböztetett olyan, szervezett gyülekezési típusba nem sorolható a jelen demonstráció, amit a rendezvényre okot adó esemény miatt rendkívül rövid időn belül lehet csak megtartani, mert a rendezvény későbbi megtartása értelmetlen volna.

A fentiek alapján az alezredes megítélése szerint jelen rendezvényre a Gyjtv. rendelkezései az irányadók, és mint ilyenek a szervezőjét, Dr. H. P. F. bejelentési kötelezettség terhelte, aminek azonban nem tett eleget.

6) A rendőrség megküldte a Testületnek a rendezvényről szóló Facebook bejegyzések kinyomtatott változatát.

A Facebook bejegyzést Dr. H. P. F. tette 2015. június 29-én 8 óra 5 perckor, amely szerint:

„Holnap, kedden este 7-kor, polgári engedetlenségi akciót tartunk az Athinay utcai rendőrség kerítésére kirakott, idegenellenes hangulatot keltő plakátok előtt. Mindenkit szeretettel várunk! Ezzel kapcsolatban az alábbi szöveget küldtem el a médiának:

Tisztelt Szerkesztőség!

A hónapok óta együtt tüntető p-i polgárok közül többen nyilvános polgári engedetlenségi akcióra vállalkozunk a kormány által a városunk utcáin is elhelyezett idegenellenes hangulatot keltő, uszító plakátok miatt.

Kedden, június 30-án este 7 órakor egy tekintélyes állami szerv, a Rendőrség A. utcai épületének kerítésére elhelyezett plakátok egyikére – lehetőség szerint azt nem megrongálva, de egyértelműen felülírva - a csatolt képen lévő szöveget helyezzük el néhányan, míg mások –

köztük reményeink szerint Önök, a média képviselői is – személyes jelenlétükkel és az akció dokumentálásával növelik a polgári engedetlenségi akció súlyát.

A tiltakozó „ellenplakát”-szöveg kapcsán bennünk is fölvetődött a kérdés: vajon szabad-e olyan politikai akcióba kezdeni, amely egyes politikusok családtagjait is érinti? Maguktól a politikusoktól is hallani nem egyszer: "Jó-jó, egymást bírálhatjuk, ez a dolgunk, de a magánélet, a család, az tabu!" Megfelelő szabály ez mindaddig, ameddig csak a politikai nézetek, és politikai tettek kritizálására van szükség. Azaz amíg a bírált közszereplők alapvetően tisztességesek, és csak azzal foglalkoznak, ami a szakmájuk szerint a feladatuk. Csakhogy itt már régóta másról – bűnözésről, korrupcióról, az állami vagyon ellopásáról – van szó! És nem csak kivételként, emberi gyengeségként, "botlasként". Ez a bűnöző politikusi magatartás ma már a rendszer lényegévé vált. Ebbe a maffiavilágba a kormány politikusai a családtagjaikat is belekeverték.

A kiépült „maffiarendszer” mára már a közvélemény előtt egyértelműen lelepleződött. Jól érzékelhető, hogy a kormány a mostani visszataszító és igen veszélyes idegenellenes uszítást figyelemelterelésnek is használja. Akciónkkal tehát több célunk is van. Egyfelől a leghatározottabban kiállunk a kormány által megtámadott embertársaink mellett. Ez nekünk, a XXI. század demokratáinak örökségül kapott feladatunk is. Nem engedhetjük meg többé, hogy újra beinduljon a gyűlölködésnek az a spirálja, ami az előző évszázad szörnyű bűneihez, a jobb- és baloldali diktatúrák iszonyatos terrorjához, és az európai civilizáció egyik legnagyobb tragédiájához, a holokauszthoz vezetett. Másfelől azonban arra is fel kívánjuk hívni a figyelmet, hogy a kormánynak ez a tette különösen elítélendő a figyelemelterelő hátsó szándék miatt.

A helyszín megválasztásával rá kívánunk mutatni, hogy a közszolgálatban dolgozók sem lehetnek közömbösek egy ilyen súlyos ügyben. Nekik is dönteniük kell: részt vállalnak ismét – XX. századi dicstelen elődeikhez hasonlóan – egyes megbélyegzett embercsoportok megalázásában és üldözésében, vagy ellenállnak az emberiség írott és íratlan szabályait semmibe vevő hatalmi akarat kiszolgálásának.

Úgy véljük, más módon nem tudjuk megállítani a kibontakozó idegenellenes állami kampányt, ezért kell a polgári engedetlenség eszközéhez folyamodnunk.

H. P.

az akció kezdeményezője és szervezője”

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszosok kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában kifogásolta a személyi szabadságának indokolatlan korlátozását, valamint a rendőrség által, az intézkedés során nyújtott tájékoztatást.

A Testület az elvégzett vizsgálat során megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség

fejezetének IV. cikkének (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz való alapvető jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos előállítása kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

a) Elsőként az előállítás jogalapját vizsgálta meg a Testület.

A rendőrség tájékoztatása és a rendelkezésre álló dokumentumok szerint a panaszos személyi szabadságát P-ett, A. út – M. út kereszteződésében a rendőrség 2015. június 30-án 19 óra 5 perctől 21 óra 5 percig korlátozta az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján. Az A. S. utca 7-9. szám alatt található rendőrségi objektumnál szolgálatot ellátó objektumőr arra lett figyelmes, hogy egy nagy tömeg, kezében egy plakáttal halad az épületnél található kerítés felé, amelyen plakátok szerepeltek. Az őr észlelte, hogy a panaszos és társai az egyik plakátra helyezik az általuk odavitt plakátot. Az őr az eseményeket jelentette a TIK-nek, és a Szolgálatirányító Parancsnok összesen 4 rendőrt, két szolgálati gépjárművel irányított a helyszínre. A plakátnál és a plakáttól 150-200 méterre, összesen 13 főt vontak intézkedés alá. Megállapították, hogy a panaszos és társai a Kormány „Nemzeti Konzultáció”-ról szóló plakátjára ragasztották a saját maguk által készített plakátot. A rendőrök tájékoztatták a személyeket, hogy cselekedetükkel jogellenes cselekményt követtek el. A helyszínen felmerült a Btk. 371. § (1) bekezdésbe ütköző rongálás bűncselekménye. Amikor a rendőrök eleget tettek a helyszínen tapasztaltak szolgálati előjáróik és a TIK felé történő jelentésével, akkor tájékoztatták a panaszost és társait arról, hogy a cselekményük súlya attól függ, hogy a plakát mekkora kárral távolítható el a Kormány plakátjáról. Amennyiben 50. 000 Forintot meghaladja az okozott kár, akkor bűncselekményt valósítottak meg; amennyiben az alatti a kár, akkor szabálysértést; és ha állagsérelem nélkül eltávolítható a plakát, akkor nem valósult meg sem bűncselekmény, sem pedig szabálysértés. A helyszínre kiérkező szemlebizottság állapította meg, hogy hogyan ragasztották rá a plakátot a Kormány plakátjára és vizsgálatuk eredményeként megállapították, hogy az állagsérelem okozása nélkül eltávolítható. Az eltávolításra felkérték a panaszost és társait, amelynek eleget tettek (a panaszos és két társa). A szemlebizottság tagjai fényképfelvételeket készítettek, majd tekintettel arra, hogy az előállítás alapjául szolgáló cselekmény a továbbiakban már nem állt fent, az megszűnt, ezért a panaszost és társait a rendőrök szabadon bocsátották az Rtv. 33. § (4) bekezdésben meghatározott igazolások kiadását követően.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A panaszossal szemben az intézkedés elején felmerült a gyanú a Btk. 371. § (1) bekezdésbe ütköző rongálás bűncselekmény elkövetésére.

(1) Aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a rongálás kisebb kárt okoz, vagy

b) a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást

ba) falfirka elhelyezésével vagy

bb) bünszövetségben követik el.

- (3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha
- a) a rongálás nagyobb kárt okoz,
 - b) az elkövető
 - ba) védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat, műemléket, régészeti lelőhelyet vagy régészeti leletet,
 - bb)¹¹⁴ vallási tisztelet tárgyát vagy templomot, vallásgyakorlásra rendelt más helyet,
 - bc) temetési helyet, temetkezési emlékhelyet, illetve temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyat rongál meg.
- (4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha
- a) a rongálás jelentős kárt okoz,
 - b) az elkövető a (3) bekezdés ba)-bc) pontjában meghatározott valamely tárgyat, épületet, vagy helyet semmisít meg,
 - c) a rongálást robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával követik el.
- (5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen nagy kárt okoz.
- (6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen jelentős kárt okoz.
- (7) E § alkalmazásában falfirka: festékszóróval, filctollal vagy bármilyen más felületképző anyaggal létrehozott képi, grafikus vagy szöveges felületbevonat, amely nem a vagyontárgy rendeltetésszerű használatához szükséges.

Ezen a ponton a Testület szükségesnek tartja, hogy utaljon töretlen gyakorlatára, amely szerint a bűncselekmény gyanúját a panasz eljárásban kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőeljárást lefolytató hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését akkor, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a gyanúnak az adott intézkedéshez szükséges foka – amely a gyanúsításhoz szükséges megalapozott gyanúnál alacsonyabb szintű gyanú – fennállt-e. Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésre álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy a panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének (a megalapozott gyanú szintjénél) alacsonyabb fokú gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapíthatja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A fenti körülményekre tekintettel a Testület megítélése szerint nem volt nyilvánvalóan megalapozatlan az a rendőri vélemény, hogy a panaszos összefüggésbe hozható az elkövetett bűncselekménnyel. Az objektumőr elsődleges tapasztalása keletkeztette a panaszossal szemben felmerült egyszerű gyanút, amely a rongálás bűncselekmény elkövetésére utalt. Annyit látott az objektumőr, hogy a panaszos és társai (nagy tömegként aposztrofálta őket) az objektum mellett található kerítéshez mentek, vittek magukkal egy plakátot. Az őt annyit látott, hogy ezt a plakátot megkezdik felerősíteni, de azt, hogy mivel, hova és pontosan hányan nem látta, hiszen nem abban a szögben állt, hogy azt megítélhette volna. A felettesei értesítését követően a helyszínre irányítottak négy fő rendőrt, akik a helyszínen tartózkodó személyeket igazoltatták, átvizsgálták ruházatukat, majd nyilatkoztatni kezdték őket

atekintetben, hogy mi történt. A helyszíni tapasztalás tovább erősítette a gyanút, hiszen a panaszos és társai a saját maguk által készített plakátot valahogyan felerősítették a Kormány plakátjára. A panaszosi beadvány és a rendőrség tájékoztatása is egybeesik atekintetben, hogy a rendőrség ekkor tudta, hogy vélelmezhetően a gyurmaragaccsal felerősített plakátot állagsérelem nélkül el lehet távolítani, de ahhoz, hogy erről teljes bizonyossággal meggyőződhesse a helyszínrre kérték egy szemlebizottságot, akik a megfelelő szakértelem birtokában megítélhették az állagsérelem mértékét. Amint a szemlebizottság megérkezett a helyszínrre és megvizsgálta a plakátot, azt követően el is távolították azt a panaszossal és társaival, majd szabadon bocsátották őket.

A Testület véleménye szerint a panaszossal szembeni intézkedés (előállítás) kezdetén fennállt a rongálás bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú, amelyet a rendőrök által a helyszínrre tapasztaltak tovább erősítettek. A helyszínrre előadottak alapján csak egy fő személy vállalta magára a plakát felhelyezését, amelyet méretére tekintettel bizonyosan nem tudott egymaga felhelyezni; a segédkező társait pedig nem nevezte meg, így a helyszínrre tartózkodók mindegyike, az információ hiányra tekintettel potenciálisan részesnek minősül az elkövetésben. Azonban a gyanú tovább erősítéséhez, kizárásához, vagy gyengítéséhez további intézkedések végrehajtása vált szükségessé. Ezen körülményekre tekintettel, vagyis: az objektumór észlelése, a helyszínrre kikerkező rendőrök észlelése, a panaszos és társainak nyilatkozata alapján a Testület véleménye szerint fennállt az előállítás fogatosításának a kezdetén a panaszossal szemben a rongálás bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú. Ezért a Testület álláspontja szerint az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja megfelelő jogalapot szolgáltatott az előállításához, hiszen szükségesnek mutatkozott a panaszos szerepének és az elkövetett cselekmény jellegének a tisztázása.

Erre tekintettel a Testület szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga az előállítása kapcsán.

b) Mivel azonban az idézett rendelkezés az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére – vagyis ha az intézkedés alá vont személyt érintő gyanú fennáll – nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőri intézkedést az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni.

Az Rtv. 15. §-a ugyanis kimondja, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A konkrét esetben – figyelemmel arra, hogy az előző alpontban a Testület az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjára történő hivatkozást, mint jogalapot elfogadta – a rendőrség rendelkezésére nem állt más, kevésbé jogkorlátozó eszköz adott időben és helyen arra, hogy rövid úton meggyőződhesse arról, hogy a panaszos valóban elkövette-e a rongálás bűncselekményt. Ugyanis a panaszossal szemben, bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanút csakis további cselekmények fogatosításával lehetett kizárni. (Amennyiben

pedig nem ez lett volna az eredmény, akkor gyengíteni, vagy megalapozni a gyanút csak ily módon lehetett volna.) Az objektumőr bejelentése azonnali intézkedést követelt meg, így a rendőrök forrónyomon mentek ki, az elkövetés pillanatában az elkövetés helyszínére. A gyanú tisztázása érdekében szükségesnek mutatkozott a személyek igazoltatása, átvizsgálása és meghallgatása. Majd az általuk elmondottakat csakis úgy lehetett tisztázni, hogy a rongálás tényének megállapítását, az esetlegesen okozott kár nagyságát szakértő bevonásával, t. i. szemlebizottság alkalmazásával lehetett teljes bizonyossággal megoldani. Ezen kívül a Testület azt is figyelembe vette, hogy a panaszost és társait az elkövetés pillanatában vonták intézkedés alá a rendőrség, így indokoltnak mutatkozott a gyanú tisztázása a panaszos helyszínén tartásával, amely helyszínt egyébként a rendőri felszólítás tudatában nem is hagyta el, nem is akarta elhagyni, tehát neki is érdeke volt az, hogy a rendőrség tisztázza őt az ellene felmerült egyszerű gyanú alól.

Így a fentiekben kifejtett tények megalapozták a panaszos előállításának arányosságának a megállapíthatóságát. Tekintettel arra, hogy a panaszost bűncselekmény elkövetésével gyanúsították, így erre tekintettel további eljárási cselekmények végrehajtása vált indokolttá, amelyet csak úgy tudtak a rendőrök foganatosítani, hogy ha a panaszost személyi szabadságában korlátozzák. Adott időben és helyen nem állt a rendőrök rendelkezésére más, kevésbé jogkorlátozó eszköz, hiszen a bűnüldözési érdek jelen esetben elsőbbséget élvezett a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogával szemben.

Mindezekre tekintettel a Testület a panaszos előállítását arányosnak ítélte meg, így álláspontja szerint nem sérült a személyi szabadsághoz való joga.

c) Az előállítás időtartama kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendelkezésre álló iratok alapján közelítő pontossággal rekonstruálható, hogy mi történt az előállítás időtartama alatt. Az előállítás idejéről szóló igazolás szerint a panaszost 2015. június 30-án 19 óra 5 perc és 21 óra 5 perc között korlátozták személyi szabadságában. A rendőrök a

panaszossal szemben az intézkedést 19 óra 5 perckor kezdték meg, majd a panaszost igazoltatták az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint, átvizsgálták a ruházatát az Rtv. 29. § (6) bekezdésének értelmében. Ezen cselekményeket a panaszossal tartózkodó 12 társával szemben is végrehajtották. A személyeket nyilatkoztatták a történetekkel kapcsolatban. Eközben a rendőrök folyamatosan jelentettek és konzultáltak feljebb valóikkal, és folyamatosan tájékoztatták a panaszost és társait az előállítás indokoltságáról, az arra okot adó körülményekről. Majd 21 órakor jelent meg a helyszínen a szemlebizottság, akik megvizsgálták a helyszínt, dokumentálták a történeteket fényképfelvételek formájában. Végezetül az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján kiállították a szükséges dokumentációkat és szabadon bocsátották a panaszost, figyelemmel arra, hogy az előállítás oka a továbbiakban már nem állt fent.

Tehát a rendőrség a panaszost személyi szabadságában összesen 2 óráig korlátozta. Az időtartam kapcsán a Testület külön értékelte, hogy ezen időintervallumban négy fő rendőrnek kellett igazoltatni, meghallgatni, nyilatkoztatni összesen 13 főt. A Testület álláspontja szerint az elvégzett cselekményekhez mérten a panaszos előállításának időtartama megfelelt az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság követelményének. A lehetőségekhez mérten a rendőrség gyorsan intézkedett annak érdekében, hogy a panaszossal szemben felmerült gyanút tisztázzák. Amint ez megtörtént azonnal szabadon is bocsátották. A Testület véleménye szerint a panaszos előállításának időtartama nem volt szükségtelenül, indokolatlanul, aránytalanul hosszú, emiatt a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült az előállítás időtartama kapcsán.

A Testület az elvégzett vizsgálat alapján megállapította, hogy a rendőrség betartotta az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság követelményét az előállítás időtartama kapcsán, így erre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga nem szenvedett sérelmet.

2) A panaszos kifogásolta a rendőrség által az intézkedéssel kapcsolatban nyújtott tájékoztatást, hiszen folyamatosan azt felelték a kérdéseire, hogy az igazoltatás miatt tartják őt fel; majd az intézkedés végén adtak neki egy igazolást az előállítás időtartamáról.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításának valóság alapját, hiszen a rendőrök a helyszínen rendkívül széles körre kiterjedő, részletes tájékoztatást nyújtottak nemcsak a panaszosnak, hanem az ott tartózkodó további 12 személynek is egyaránt. A járőrök a helyszínre érkezést követően a panaszost az Rtv. 20. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően – nevükről, jelvéyszámukról, a rendőri intézkedés tényéről és céljáról – tájékoztatták. A panaszos a rendőri intézkedés okáról, arról, hogy a Megyei Rendőr-főkapitányság P. A. S. út 7-9. számú rendőrségi objektumának kerítésénél elhelyezett hirdetés megrongálásával, a Btk. 371. § (1) bekezdésébe ütköző rongálás vétség elkövetésével gyanúsítható tájékoztatást kapott. Ezt követően a panaszost szóban tájékoztatták, hogy az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján fogatosított igazoltatásáról, az Rtv. 29. § (6) bekezdés alapján fogatosított átvizsgálásáról, valamint az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján fogatosított előállításának okáról és jogalapjáról. A panaszost továbbá arról is tájékoztatták, hogy a járőrnek az elkövetett rongálás – a bűncselekmény vagy szabálysértési alakzat megvalósulása – tekintetében a helyszínen döntést kell hozni. A járőr a panaszossal ismertette továbbá az elhatárolás kárérték alapú determinációját, illetve a jogsértés megvalósulását kizáró körülményről (állagsérelem hiánya) is adott tájékoztatást. A járőr tájékoztatást adott arra vonatkozóan is, hogy a rongálás technikai úton történő rögzítéséig a ráragasztás nem szüntethető meg, illetve csak ezt követően nyílik lehetőség az elkövetett cselekmény jogi

minősítésére. A panaszos és társai tájékoztatást kaptak arról is, hogy a járőr a P. Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Helyszínelő Alosztály szemlebizottságának helyszínre küldésére intézkedett. A járőr a panaszost és társait a rendezvény bejelentési kötelezettség alá tartozása, illetve nem tartozása tekintetében történő döntéshozatal szükségességéről is tájékoztatta, azonban a döntéshozatal mibenlétére – a szervezés tényét bizonyító háttéranyag beszerzésére – vonatkozó érdemi tájékoztatást – tekintettel arra, hogy ezirányú tájékoztatási kötelezettség nem terhelte – nem adott. A járőr a kényszerintézkedés okának megszűnését követően az Rtv. 33. § (4) bekezdésében szereplő törvényi kötelezettségét teljesítette, és a rendőri intézkedés alá vont 13 fő részére az előállítás időtartamáról írásbeli igazolást állított ki és tájékoztatta a panaszost a törvény szerinti panaszlehetőségekről, valamint annak előterjesztésére nyitva álló törvényi határidőről szóban és arról írásban is kapott tájékoztatást.

Az Rtv. a rendőrség oldalán a tájékoztatási kötelezettséget áttételesen szabályozza, expressis verbis nem határozza meg. A tájékoztatás egyrészt kiterjed az Rtv. 20. §-ában meghatározott követelmények teljesítésére, így az állampolgárok tájékoztatása külső, ruházati követelmények teljesítésével arról, hogy rendőrrel állnak szemben. Emellett a tájékoztatás kiterjed az Rtv. 20. § (2) bekezdésben meghatározottakra, amely szerint főszabály szerint tájékoztatni kell az intézkedés alá vontat az intézkedés tényéről és céljáról, kivéve azt az esetet, amikor ez a közlés az intézkedés eredményességet veszélyeztet. Az Rtv. tehát ezen szabályok mellett a rendőri intézkedés vonatkozásában expressis verbis nem határoz meg általános követelményként olyan kötelezettséget, amely az intézkedés teljes hosszában érvényesülne az intézkedés alá vont tájékoztatása kapcsán. Ezt az egyes részletszabályok összeolvasásával határozhatjuk meg, hiszen az Rtv. 2. § (1) bekezdése meghatározza a rendőrség jogvédelmi kötelezettségét, így ebből kiolvasható a tisztességes eljárásból való jogot is védelmezi, valamint biztosítja ezen alapjog érvényesülését a rendőrség eljárásaiban, intézkedéseiben. A tisztességes eljárásból való jog, mint alapvető jogállami garancia egyik alkotóeleme az, hogy a személyek tisztában vannak azzal, hogy az eljárás során milyen eljárási cselekményeket hajtanak végre, tudják azt, hogy az egyes cselekményeknek mi a jövőbeli hozadéka, következménye.

Tekintettel arra, hogy a tájékoztatás megtörténte és annak tartalma kapcsán a rendőrség és a panaszos is eltérő információkat hozott a Testület tudomására, így egy olyan fokú ellentmondás alakult ki a két tényelődadás között, amelyet a Testület a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszköz és bizonyíték csekély számára tekintettel nem tudott feloldani. Ezáltal pedig nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amely alapján megítélhetné volna a tájékoztatásra vonatkozó panaszosi kifogást. Ezért a Testület csak úgy határozhatott, hogy a panaszos tisztességes eljárásból való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőrség tájékoztatása kapcsán.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos tisztességes eljárásból való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőrség tájékoztatása kapcsán.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy az előállítás jogalapja vonatkozásában nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. A Testület a panaszos előállítását arányosnak ítélte meg, így álláspontja szerint ennek kapcsán sem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga. Az előállítás időtartamának vizsgálatakor a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga. A rendőrség tájékoztatására vonatkozó panaszosi kifogást tekintetében a Testület

nem tudta feloldani a két fél tényelődása között feszülő ellentmondást, így erre tekintettel úgy határozott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2015. szeptember 24.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, testületi tag

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZTÜLET